

SİVİL HAVACILIK GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
UÇUŞA ELVERİŞLİLİK DAİRE BAŞKANLIĞI

RD-03

SHT-145 YETKİSİ – HAVA ARACI BAKIM REHBERİ

SİVİL HAVACILIK GENEL MÜDÜRLÜĞÜ UÇUŞA ELVERİŞLİLİK DAİRE BAŞKANLIĞI

Revizyon No:	00
Revizyon Tarihi:	22.09.2026

	Hazırlayan	Kontrol Eden	Onaylayan
Adı Soyadı:	Mahir Onur ŞENER		
Tarih:			
İmza:			

SİVİL HAVACILIK GENEL MÜDÜRLÜĞÜ UÇUŞA ELVERİŞLİLİK DAİRE BAŞKANLIĞI

GİRİŞ

Amaç

Bu rehber dokümanın amacı; SHY-CA ve SHT-145 kapsamında yetkilendirilmiş veya yetkilendirilmek üzere başvuruda bulunan bakım kuruluşları ile bu kuruluşların başvuru, yetkilendirme ve gözetim süreçlerinde görev alan Genel Müdürlük personeline hava aracı bakım faaliyetlerinin yönetimine ilişkin uygulamalarda rehberlik sağlamaktır.

Bu Rehber Doküman bu kapsamda, bakım kuruluşları ve görevlendirilen denetçi tarafından aşağıdaki hususların uygulanması ve kontrol edilmesi sırasında kullanılmak üzere hazırlanmıştır:

- hat bakım onay kapsamıyla ilişkili yetkiler ve sınırlamalar,
- hat bakım onay kapsamı altında gerçekleştirilebilecek hava aracı bakımının karmaşıklığı ve seviyesi,
- 145.A.75(c) kapsamında onaylı tesisler dışında bakım,
- B2 onaylayıcı personelin mevcudiyeti,
- bakımın uygulanması ve bakım çıkış sertifikasının düzenlenmesi,
- hat bakım istasyonlarının tesis, alet/ekipman, malzeme ve diğer asgari kaynaklarının değerlendirilmesi,

Kapsam

Bu rehber doküman; SHY-CA ve SHT-145 kapsamında bakım kuruluşu onayı almak üzere başvuruda bulunan kuruluşlar ile hâlihazırda SHT-145 kapsamında yetkilendirilmiş Onaylı Bakım Kuruluşlarını ve bu kuruluşların başvuru, yetkilendirme, yetki değişikliği ve gözetim süreçlerinde görev alan Uçuşa Elverişlilik Daire Başkanlığı personeline kapsar.

Sorumlular

Bu rehber dokümanın uygulanması ve güncelliğinin takibinden Uçuşa Elverişlilik Daire Başkanlığı bünyesindeki Bakım Kuruluşları ve Lisanslandırma Koordinatörlüğü sorumludur. Rehber kapsamında gerçekleştirilecek başvuru değerlendirme, yetkilendirme, yetki değişikliği ve gözetim faaliyetleri, görev ve yetkileri çerçevesinde ilgili Hava Aracı Bakım Kuruluşları ve Lisanslandırma Denetçileri ile Uzmanları tarafından yürütülür.

Bakım kuruluşları açısından ise görevlendirilen yönetici personel ile görev, yetki ve sorumlulukları kapsamında hat ve üs bakım faaliyetlerinin planlanması ve yürütülmesi, yetki kapsamının ve bakım seviyesinin değerlendirilmesi, onaylı tesisler dışında gerçekleştirilen bakım faaliyetleri, onaylayıcı personel ve destek personeli gereklilikleri, bakım çıkış sertifikasının düzenlenmesi ve hat bakım istasyonlarının yönetimi süreçlerinde görev alan ilgili personel bu rehber kapsamında sorumludur.

Revizyon Takip Çizelgesi

Revizyon No.	Revizyon Tarihi	Değişiklik Açıklaması
00	25.09.2026	İlk yayın

SİVİL HAVACILIK GENEL MÜDÜRLÜĞÜ UÇUŞA ELVERİŞLİLİK DAİRE BAŞKANLIĞI

İlgili Mevzuat ve Prosedür

1	2920 Sayılı TSHK	19/10/1983
2	5431 Sayılı Kanun	18/11/2005
3	4 Sayılı CBK	15/07/2018
4	SHY-CA	05/11/2022
5	SHT-CAM	11/09/2026
6	SHT-145	16/09/2025
7	SHT-66	28/08/2026
8	SHY-21	28/04/2025
9	SHT-21	02/07/2026
10	UED-2022/1	10/02/2022
11	SHT-BPU	03/04/2024
12	SHT-OLAY	30/09/2015
13	UOD-2019/4	04/12/2019
14	SHT-OPS	18/01/2021
15	UED-2026/1	15/09/2026

Kullanılan Kontrol Listeleri

1	FR.302	SHT-145 Ön İzin Başvurusu Kontrol Formu
2	FR.303	SHT-145 İlk Yetki Başvurusu Kontrol Formu
3	FR.304	Onaylı Bakım Kuruluşları (SHT-145) Yetki Değişikliği Başvurusu Kontrol Formu
4	FR.206	SHT-145 Kontrol Listesi
5	FR.2	SHT-145 Bakım Kuruluşu Başvuru Formu

Doküman İle İlgili Açıklamalar

Dokümanın dili Türkçe olarak hazırlanan bu rehber dokümanda yer alan SHT-145 Talimatı hükümleri ile söz konusu Talimat kapsamında yer alan Kabul Edilebilir Uygulama Yöntemleri (AMC), uygun şekilde kabul edilmiş Alternatif Uyum Yöntemlerine (AltMoC) ilişkin hükümler saklı kalmak kaydıyla, ilgili mevzuat kapsamında karşılanması gereken gereklilikleri ifade etmektedir. Bu hususlar doküman içerisinde “Zorunlu” olarak belirtilmiştir.

Rehberde, söz konusu gerekliliklerin uygulanmasını açıklamak, kuruluşlara uygulamada kolaylık sağlamak ve uygunluğun gösterilmesine yönelik örnek yöntemler sunmak amacıyla ayrıca tavsiye niteliğinde hususlara yer verilmiştir. Bu hususlar “Tavsiye” olarak belirtilmiş olup, ilgili mevzuatta ayrıca bir zorunluluk bulunmadığı sürece ilave bir mevzuat gerekliliği oluşturmaz.

SİVİL HAVACILIK GENEL MÜDÜRLÜĞÜ UÇUŞA ELVERİŞLİLİK DAİRE BAŞKANLIĞI

Tavsiye edilen yöntemlerin kullanılmaması tek başına uygunsuzluk teşkil etmez. Bununla birlikte kuruluş, SHT-145 ve ilgili AMC gerekliliklerine veya Genel Müdürlük tarafından uygun şekilde kabul edilmiş Alternatif Uyum Yöntemlerine (AltMoC) uygunluğunu göstermekten sorumludur.

Zorunlu olarak belirtilen hususların ifade edilmesinde, gerekliliğin bağlayıcı niteliğini açıkça ortaya koymak amacıyla “sağlanmalıdır”, “bulunmalıdır”, “yapılmalıdır”, “gerçekleştirilmelidir”, “kayıt altına alınmalıdır”, “temin edilmelidir”, “yapılır”, “temin edilir” gibi zorunluluk bildiren ifadeler kullanılır.

Tavsiye niteliğinde belirtilen hususların ifade edilmesinde ise, ilgili hususun ilave bir mevzuat gerekliliği oluşturmadığını açıkça göstermek amacıyla “tavsiye edilir”, “önerilir”, “kullanılabilir”, “tercih edilebilir”, “uygun bir yöntem olarak değerlendirilebilir”, “izlenebilirliğin artırılması amacıyla kullanılabilir”, “faydalı olacaktır” ve “değerlendirmeyi kolaylaştırabilir” gibi tavsiye veya seçenek bildiren ifadeler kullanılmıştır. Bu kapsamda, zorunluluk ile tavsiye niteliğinin karışmasına neden olabilecek belirsiz ifadelerin kullanımından mümkün olduğunca kaçınılmıştır.

Yürürlük

Bu rehber doküman yayımlandığı tarih itibarıyla yürürlüğe girer.

EK-1 HAVA ARACI BAKIM REHBERİ

İÇİNDEKİLER

EK-1.....	6
HAVA ARACI BAKIM REHBERİ	6
İÇİNDEKİLER	6
TANIMLAR VE KISALTMALAR	8
1. HAT BAKIMIN YETKİLERİ VE SINIRLAMALARI	9
1.1. Hava Aracı Hat Bakım İş Kapsamının Tanımı	9
1.2. Kuruluşun Sorumlulukları	9
1.3. Bakım Faaliyetinin Kapsamının Değerlendirilmesi	10
1.4. Planlanan İş Kapsamının Değerlendirilmesi (İlk Yetkilendirme/Yetki Değişikliği)	10
1.4.1. BKEK’te Tanımlanan Bakım Seviyesinin Aşılması ve Tek Seferlik Üs Bakım.....	11
1.5. Üs Bakım Olarak Değerlendirilen Bakım Faaliyeti Örnekleri	11
1.6. Onaylı Bakım Kuruluşu Tarafından Bakım Faaliyetinin Değerlendirilmesi	12
1.7. Progresif Bakım Programlarının Değerlendirilmesi	12
2. ONAYLI TESİS DIŞINDA BAKIM	13
2.1. Tanım ve Uygulanabilirlik	13
2.2. SHT-145 145.A.75(c) Kapsamında Geçici Hat Bakım Yetkisi	13
2.2.1. BKEK Prosedürü ve İş Kapsamı	13
2.2.2. Geçici Hat Bakım Faaliyeti Öncesi Değerlendirme	14
2.2.3. Geçici Hat Bakım Yetkisinin Süresi.....	14
2.2.4. Geçici Hat Bakım Faaliyeti Uygunluk Değerlendirme Tablosu	14
2.2.5. Öngörülemez veya Olağan Dışı Operasyonel Durumlar ve Geçici Hat Bakım Şartlarından İstisna.....	16
2.2.6. Geçici Hat Bakım Yetkisinin Kullanım Esasları – Karar Tablosu	16
2.3. SHT-145 145.A.76 Kapsamında Bakım Faaliyetlerine İlişkin İstisnai Onay ve Yetkiler	18
2.3.1. İstisnai Onay Başvurusunda Sunulacak Bilgi ve Belgeler	18
2.3.2. İstisnai Onay ile Normal Yetki Arasındaki Ayrım	19
3. SÜREKLİ KATEGORİ B2 PERSONELİ BULUNMAYAN HAT BAKIM İSTASYONU	20
3.1. İş Kapsamının Değerlendirilmesi	20

SİVİL HAVACILIK GENEL MÜDÜRLÜĞÜ UÇUŞA ELVERİŞLİLİK DAİRE BAŞKANLIĞI

3.2. B2 Onaylayıcı Personel Gerektiren Arızaların Yönetimi	20
3.3. B2 Onaylayıcı Personele Erişilebilirlik	21
3.4. BKEK Prosedürü	21
4. HAVA ARACI BAKIMININ UYGULANMASI VE BAKIM ÇIKIŞI	22
4.1. Sürekli Uçuşa Elverişlilik ve Bakım Sorumlulukları	22
4.2. Bakımın Uygulanması ve Sertifikalandırılması.....	22
4.3. Bakım Çıkış Sertifikasının Sayısı ve Kapsamı.....	22
4.4. Uçuş Emniyetini Tehlikeye Atan Uygunsuzlukların Değerlendirilmesi	23
4.5. Onaylayıcı Personelin Yetkilendirilmesi.....	23
4.6. Talep Edilen Bakımın Tamamlandığının Doğrulanması	23
4.7. Kompleks Motorlu Hava Araçlarının Üs Bakımında Destek Personelinin Görev ve Sorumlulukları	24
4.8. Bakım Görevlerinin İmzalanması (Sign-off)	24
5. HAT BAKIMDA BAKIM ÇIKIŞ SERTİFİKASI UYGULAMALARI.....	25
5.1. Kapsam ve Genel Esaslar	25
5.2. İş Emri ve Hava Aracı Teknik Kayıt Sistemi	25
5.3. Hat Bakımda Bakım Çıkış Sistemi.....	25
5.4. Çoklu Bakım Çıkışı Yaklaşımı	25
5.5. Tekli Bakım Çıkışı Yaklaşımı	26
5.5.1. Tek İş Emri Kapsamında Ayrı B1 ve B2 Bakım Çıkışı.....	27
5.6. SHT-145 Ek-4 Kapsamındaki Özel Durumlar	28
6. HAT BAKIM İSTASYONU İÇİN ASGARİ KURULUM	29
6.1. Kapsam ve Uygulanabilirlik.....	29
6.2. Hat Bakım İstasyonu Asgari Kurulum Kontrol Listesi.....	29
6.2.1. Tesisler ve Çalışma Alanları	29
6.2.2. Genel Alet ve Ekipman	30
6.2.3. Hava Aracı Tipine Özgü Alet ve Ekipman.....	31
6.2.4. Malzeme, Sarf Malzemesi ve Komponentler	32

TANIMLAR VE KISALTMALAR

AMC	: Kabul Edilebilir Uygulama Yöntemleri
AMO	: Onaylı Bakım Kuruluşu
CAO	: Birleşik Uçuşa Elverişlilik Kuruluşu
C/S	: Onaylayıcı Personel
CC/S	: Komponent Onaylayıcı Personel
EASA	: Avrupa Birliği Havacılık Emniyeti Ajansı
GM	: Rehber Dokümanlar
BKEK	: Bakım Kuruluşu El Kitabı
OEM	: Orijinal Ekipman Üreticisi
STCH	: Ek Tip Sertifikası Sahibi
TCH	: Tip Sertifikası Sahibi
MOR	: Zorunlu Olay Raporlama
NAA	: Ulusal Havacılık Otoritesi
PPB	: Ana Faaliyet Yeri
ILAC	: Uluslararası Laboratuvar Akreditasyon İş Birliği
IORS	: İç Olay Raporlama Sistemi
CIPM	: Uluslararası Ağırlıklar ve Ölçüler Komitesi
CAP	: Düzeltici Faaliyet Planı
BIPM	: Uluslararası Ağırlıklar ve Ölçüler Bürosu
AOG	: Hava aracının yerde kalması / gayri faal olması
AMTO	: Onaylı Bakım Eğitim Kuruluşu

1. HAT BAKIMIN YETKİLERİ VE SINIRLAMALARI

1.1. Hava Aracı Hat Bakım İş Kapsamının Tanımı

SHT-145 AMC1 145.A.10 kapsamında hat bakım, hava aracının operasyon ortamında kalmaya devam ettiği sürede gerçekleştirilmesi uygun olan sınırlı bakım faaliyetlerini ifade eder. Üs bakım ise hat bakım kapsamı dışında kalan hava aracı bakım faaliyetleridir.

Hat bakım kapsamında aşağıdaki faaliyetler değerlendirilebilir:

- arıza tespiti,
- arıza giderme,
- gerekli olması halinde harici test ekipmanı kullanılarak gerçekleştirilen komponent değişimleri,
- belirgin uygunsuzlukların tespitine yönelik, kapsamlı kontrol gerektirmeyen planlı bakım ve kontroller,
- hızlı açılan erişim panelleri veya kapılardan erişilebilen yapı, sistem ve güç sistemi unsurlarına ilişkin kontroller,
- kapsamlı söküm gerektirmeyen ve basit yöntemlerle gerçekleştirilebilen küçük tamir ve modifikasyonlar,

Bir bakım faaliyetinin yukarıdaki örneklerden birine benzemesi, söz konusu faaliyetin her durumda hat bakım olarak sınıflandırılması için tek başına yeterli değildir. Bakım faaliyetinin hat bakım veya üs bakım kapsamında değerlendirilmesi, kuruluşun onaylı prosedürü çerçevesinde faaliyetin bütünü dikkate alınarak yapılır

Kuruluşun hat bakım kapsamında gerçekleştirebileceği faaliyetlerin kapsamı ve uygulanabilir bakım seviyesi BKEK'te açık ve izlenebilir şekilde tanımlanır.

1.2. Kuruluşun Sorumlulukları

Bakım kuruluşu, gerçekleştireceği bakım işleminin veya bakım işlemleri bütünüünün hat bakım ya da üs bakım kapsamında olup olmadığını belirlemek amacıyla BKEK'te bir değerlendirme prosedürü oluşturur ve uygular.

Bu değerlendirmede asgari olarak;

- bakımın beklenen süresi,
- bakım işlemlerinin sayısı ve türü,
- bakımda görev alacak vardiyalar ve disiplinler,
- çalışma ortamı ve bakımın gerçekleştirileceği tesis koşulları,

dikkate alınır.

Bir bakım faaliyetinin hat bakım olarak sınıflandırılması, kuruluşun söz konusu faaliyeti otomatik olarak gerçekleştirebileceği anlamına gelmez. Kuruluş ayrıca faaliyetin kendi onay kapsamı ve BKEK'te tanımlanan kabiliyeti içerisinde gerçekleştirilebildiğini doğrular.

Tekrarlı ve niteliği değişmeyen bakım faaliyetleri için her uygulamada yeni bir değerlendirme yapılması yerine, söz konusu faaliyetlerin önceden değerlendirilerek BKEK prosedürlerinde veya kuruluşun ilgili kontrol sisteminde tanımlanması tercih edilebilir. Ancak iş paketinin kapsamının, bakım koşullarının veya ilgili bakım görevinin niteliğinin değişmesi halinde sınıflandırmanın yeniden değerlendirilmesi tavsiye edilir.

1.3. Bakım Faaliyetinin Kapsamının Değerlendirilmesi

Kuruluş, gerçekleştirilmesi planlanan bakım faaliyetinin hat bakım veya üs bakım kapsamına girip girmediğini, BKEK'te tanımlanan prosedür kapsamında belirler. Bu değerlendirmenin özellikle aşağıdaki durumlarda yapılması uygun bir yöntem olarak değerlendirilir:

- İlk yetkilendirme veya yetki değişikliği sırasında, kuruluşun talep ettiği hat bakım iş kapsamı ve bakım seviyesi belirlenirken,
- Halihazırda yetkilendirilmiş bir kuruluştaki, daha önce değerlendirilmemiş veya mevcut iş kapsamından farklı özellik gösteren bir bakım faaliyetinin müşteri tarafından talep edilmesi halinde; örneğin yeni bir Servis Bülteni (SB), yeni bir arıza giderme faaliyeti, periyot dışı bakım görevi veya farklı içerikte bir iş paketi söz konusu olduğunda,

1.4. Planlanan İş Kapsamının Değerlendirilmesi (İlk Yetkilendirme/Yetki Değişikliği)

İlk yetkilendirme veya yetki değişikliği kapsamında hat bakım yetkisi talep eden kuruluş, planlanan bakım faaliyetlerinin SHT-145 AMC1 145.A.10 kapsamında hat bakım olarak değerlendirilebileceğini ve söz konusu faaliyetlerin kuruluşun planlanan hat bakım ortamında gerekli standartlarda ve emniyetli şekilde gerçekleştirilebileceğini göstermesi gerekir.

Kuruluşun BKEK 1.9'da tanımlanacak hat bakım seviyesi, kuruluşun normal faaliyetleri kapsamında düzenli olarak gerçekleştirebileceği bakım faaliyetlerini yansıtmalı ve kuruluşun mevcut kabiliyeti ile uyumlu olması gerekir.

Bu değerlendirmede asgari olarak;

- bakımın beklenen süresi,
- bakım işlemlerinin sayısı ve türü,
- görev alacak vardiyalar ve disiplinler,
- çalışma ortamı ve tesis koşulları,
- gerekli personel, alet ve ekipman, bakım verisi ve üretim planlama imkânları,

dikkate alınır.

Geçici veya tek seferlik durumlarda, kuruluşun normal şartlarda üs bakım olarak değerlendirilen belirli bir bakım işlemini hat bakım ortamında gerçekleştirmeyi planlaması halinde, söz konusu bakım işlemi; bakımın süresi, kapsamı, karmaşıklığı, çalışma ortamı, personel, alet ve ekipman, bakım verisi, tesis ve diğer ilgili koşullar dikkate alınarak değerlendirilir. Bu tür faaliyetlere ilişkin usul ve kontroller BKEK'te tanımlanır.

Bu hüküm, SHT-145 145.A.76 kapsamında Genel Müdürlükten alınması gereken istisnai onay ve yetkinin yerine geçmez.

Planlanan hat bakım iş kapsamının ve bakım seviyesinin belirlenmesinde aşağıdaki hususlar değerlendirmeyi destekleyen göstergeler olarak kullanılabilir:

- bakım verilerinde belirtilen bakım seviyesi,
- bakımın kapsamı ve karmaşıklığı,
- özel yer destek ekipmanı veya hangar ihtiyacı,
- söküm seviyesi,
- bakım faaliyetinin beklenen süresi ve adam-saat ihtiyacı,
- görev alacak personelin sayısı, kategorisi ve uzmanlık alanları,
- gerekli üretim planlama desteğinin seviyesi,
- iş paketinde rutin görevlere ilave edilen uçuşa elverişlilik direktifleri, servis bültenleri, ertelenmiş bakım görevleri, arıza giderme, tamir veya modifikasyonların etkisi,

1.4.1. BKEK’te Tanımlanan Bakım Seviyesinin Aşılması ve Tek Seferlik Üs Bakım

Gerçekleştirilmesi planlanan bakım faaliyetinin;

- BKEK 1.9’da tanımlı bakım seviyesini aşması,
- hat bakım konusunda yetkili kuruluş tarafından bir defaya mahsus üs bakım olarak gerçekleştirilmesinin planlanması,
- kuruluşun yetkisinin bulunmadığı bir istasyonda bir defaya mahsus bakım yapılmasının söz konusu olması,

halinde Bölüm 2.3 kapsamında tanımlanan istisnai onay ve yetki süreci uygulanır.

İstisnai onay ve yetki mekanizmasının, kuruluşun düzenli olarak gerçekleştirmeyi planladığı bir bakım seviyesinin veya sürekli ihtiyaç duyulan bir kabiliyetin yerine kullanılması uygun değildir. Bu tür bir ihtiyacın süreklilik göstermesi halinde ilgili yetki veya BKEK değişikliğinin normal yetki değişikliği süreci kapsamında ele alınması gerekir.

1.5. Üs Bakım Olarak Değerlendirilen Bakım Faaliyeti Örnekleri

Aşağıdaki durumların bir veya birkaçının mevcut olması, bakım faaliyetinin üs bakım niteliği taşıdığına ilişkin önemli göstergeler olarak değerlendirilebilir. Bu göstergeler tek başına otomatik bir sınıflandırma oluşturmaz; Nihai değerlendirme, SHT-145 AMC1 145.A.10 kapsamında BKEK’te tanımlanan prosedür kullanılarak yapılır:

- Tek tek hat bakım niteliği taşıyabilecek olsa dahi çok sayıda ve farklı türde bakım görevinin aynı bakım faaliyeti veya iş paketi içerisinde bir araya gelmesi,
- özel yer destek ekipmanı, yapılandırılmış üretim planlaması veya karmaşık ve uzun süreli bakım ortamı gerektiren büyük komponent değişimleri,
- hava aracının kapsamlı şekilde sökülmesini veya derinlemesine kontrolünü gerektiren bakım görevleri,
- büyük tamir veya büyük modifikasyonlar,
- normalde üs bakım ortamıyla ilişkili özel destek imkânları gerektiren karmaşık arıza tespiti veya arıza giderme faaliyetleri,

- bakım faaliyetinin süre veya adam-saat açısından önemli seviyeye ulaşması,
- vardiya başına yüksek sayıda veya farklı disiplinlerde uzman personel gerektiren karmaşık ekip yapısı,
- bakım faaliyetinin üs bakımına özgü B1/B2 destek personeli ile Kategori C onaylayıcı personel organizasyonunu gerektirmesi,

Bakım faaliyetinin süresinin uzaması, birden fazla vardiya veya disiplinin katılımını gerektirmesi ya da iş paketinin kapsam ve karmaşıklığının artması, hat bakım/üs bakım sınıflandırmasının değerlendirilmesinde dikkate alınan göstergelerdir. Bu göstergeler tek başına belirleyici değildir; nihai değerlendirme SHT-145 AMC1 145.A.10 kapsamında BKEK'te tanımlanan prosedüre göre yapılır.

1.6. Onaylı Bakım Kuruluşu Tarafından Bakım Faaliyetinin Değerlendirilmesi

Yetkilendirilmiş bir bakım kuruluşu, müşteri tarafından talep edilen bakım faaliyetinin kendi onaylı hat bakım iş kapsamı içerisinde bulunduğu ve SHT-145 AMC1 145.A.10 kapsamında hat bakım niteliğini koruduğundan emin olur.

Daha önce değerlendirilmemiş bir bakım faaliyeti veya mevcut iş paketinin niteliğini değiştiren ilave bakım görevleri söz konusu olduğunda, kuruluş BKEK'te tanımlanan hat bakım/üs bakım değerlendirme prosedürünü uygular.

Daha önce değerlendirilmiş, niteliği ve uygulanma koşulları değişmemiş tekrarlı bakım faaliyetlerinde tam değerlendirmenin her defasında yeniden yapılması yerine, daha önce yapılmış değerlendirmeye ve onaylı kuruluş prosedürlerine dayanılması uygun bir yöntem olarak değerlendirilebilir.

1.7. Progresif Bakım Programlarının Değerlendirilmesi

Progresif bakım programlarına tabi hava araçlarının bakım işlemleri, hat bakım/üs bakım sınıflandırması açısından ayrı ayrı değerlendirilir.

Değerlendirme sonucunda, belirli bir bakım kontrolü kapsamında yer alan tüm bakım işlemlerinin ilgili hat bakım istasyonunda gerekli standartlarda ve emniyetli şekilde gerçekleştirilebildiği gösterilir.

2. ONAYLI TESİS DIŞINDA BAKIM

2.1. Tanım ve Uygulanabilirlik

SHT-145 145.A.75(a) kapsamında kuruluş, yetkili olduğu hava araçları veya komponentler üzerinde, onay sertifikasında ve BKEK’te tanımlanan adreslerdeki tesislerde bakım gerçekleştirir.

SHT-145 145.A.75(c) kapsamında ise kuruluş, BKEK’te tanımlanan koşullar doğrultusunda, hava aracının gayri faal olduğu veya geçici hat bakım desteğine ihtiyaç duyulduğu durumlarda onaylı istasyonları dışında bakım gerçekleştirebilir.

Onaylı tesis dışında bakım gerçekleştirilmesi, söz konusu tesisin sürekli bir hat bakım istasyonu veya kuruluşun onaylı bakım tesisi olduğu anlamına gelmez.

Onaylı tesis dışında gerçekleştirilen bakımda;

- kuruluşun geçerli onay kapsamı içerisinde bulunması,
- BKEK’te tanımlanan prosedürlere uygun olması,
- gerekli personel ve onaylayıcı personelin mevcut olması,
- gerekli alet ve ekipman, malzeme ve bakım verilerinin mevcut olması,
- bakımın gerçekleştirileceği tesis ve çalışma ortamının yapılacak bakıma uygun olması,
- uygulanabilir bakım çıkış gerekliliklerinin karşılanması,

sağlanır.

Kuruluşun onay kapsamı, BKEK’te tanımlanan bakım seviyesi veya SHT-145 145.A.75(c) kapsamında tanınan şartların dışına çıkılması halinde, SHT-145 145.A.76 kapsamında istisnai onay ve yetki alınması gerekir.

2.2. SHT-145 145.A.75(c) Kapsamında Geçici Hat Bakım Yetkisi

2.2.1. BKEK Prosedürü ve İş Kapsamı

Geçici hat bakım yetkisini kullanan kuruluş, bu faaliyetin planlanması, uygulanması ve kontrolüne ilişkin prosedürü BKEK’te tanımlar.

Geçici hat bakım kapsamında gerçekleştirilen faaliyetler;

- BKEK 1.9 yetki kapsamında listelenen hava aracı tipleri,
- haftalık kontrole veya BKEK 1.9’da tanımlanan bakım seviyesine kadar olan rutin bakım görevlerinden hangisi daha düşükse söz konusu seviye,
- arıza tespiti,
- arıza giderme,

ile sınırlıdır.

Kuruluş, geçici hat bakım faaliyetine başlamadan önce planlanan faaliyetin bu sınırlar içerisinde kaldığını ve bakımın gerçekleştirileceği tesiste uygulanabilir SHT-145 gerekliliklerinin karşılandığını doğrular.

2.2.2. Geçici Hat Bakım Faaliyeti Öncesi Değerlendirme

Geçici hat bakım faaliyeti başlamadan önce asgari olarak aşağıdaki hususlar değerlendirilir:

- bakım ihtiyacının nedeni ve geçici niteliği,
- hava aracı tipi ve tescil işareti,
- bakım faaliyetinin kapsamı ve bakım seviyesi,
- faaliyetin başlangıç tarihi ve öngörülen süresi,
- bakım personeli ve onaylayıcı personel ihtiyacı,
- alet ve ekipman ile malzeme ihtiyacı,
- geçerli ve güncel bakım verilerine erişim,
- tesis ve çalışma ortamının uygunluğu,
- bakım kayıtlarının oluşturulması ve kuruluş sistemine aktarılması,
- bakım çıkışının gerçekleştirilme yöntemi,

Kuruluş, değerlendirme sonucunu BKEK’te tanımlanan yöntem doğrultusunda kayıt altına alır.

2.2.3. Geçici Hat Bakım Yetkisinin Süresi

Geçici hat bakım yetkisi, AMC 145.A.75(c) kapsamında 90 güne kadar Genel Müdürlüğün ön onayı alınmaksızın kullanılabilir.

Bakım ihtiyacının başlangıçta 90 günden fazla süreceğinin öngörülmesi halinde geçici hat bakım yetkisi kullanılmaz. İlgili tesisin BKEK 5.3 bölümünde listelenmesi amacıyla Genel Müdürlüğün yeni hat bakım istasyonu başvurusu yapılır.

Başlangıçta 90 günden kısa planlanan faaliyetin daha sonra 90 günü aşacağının anlaşılması halinde, 90 günlük süre tamamlanmadan önce;

- faaliyetin sürekli bir hat bakım istasyonu ihtiyacına dönüşmesi halinde yeni hat bakım istasyonu başvurusu,
- mücbir sebep kapsamında değerlendirilen Öngörülemeyen veya Olağan Dışı Operasyonel Durumlar nedeniyle geçici niteliğin devam ettiği durumda ise 145.A.76 kapsamında istisnai onay başvurusu,

gerçekleştirilir.

2.2.4. Geçici Hat Bakım Faaliyeti Uygunluk Değerlendirme Tablosu

Değerlendirme Konusu	Normal Geçici Hat Bakım Kapsamında Aranılan Durum	Kapsam Dışına Çıkılması Halinde Uygulanacak İşlem
Bakım ihtiyacının niteliği	Geçici hat bakım desteği ihtiyacı bulunur.	İhtiyaç sürekli hale gelirse yeni hat bakım istasyonu başvurusu değerlendirilir.
Hava aracı tipi	Hava aracı tipi BKEK 1.9 yetki kapsamında yer alır.	Yetki belgesinde bulunmayan hava aracı için 145.A.76(4) kapsamında istisnai onay süreci uygulanır.

SİVİL HAVACILIK GENEL MÜDÜRLÜĞÜ UÇUŞA ELVERİŞLİLİK DAİRE BAŞKANLIĞI

Değerlendirme Konusu	Normal Geçici Hat Bakım Kapsamında Aranılan Durum	Kapsam Dışına Çıkılması Halinde Uygulanacak İşlem
Bakım seviyesi	Haftalık kontrol veya BKEK 1.9 bakım seviyesinden hangisi daha düşükse o seviyeye kadar rutin görevler gerçekleştirilir.	BKEK 1.9 bakım seviyesinin aşılması halinde 145.A.76(2) uygulanır.
Arıza tespiti ve giderme	Arıza tespiti ve arıza giderme gerçekleştirilebilir.	Faaliyetin kapsamı BKEK 1.9 bakım seviyesini aşarsa 145.A.76(2) uygulanır.
Süre	Faaliyet 90 güne kadar gerçekleştirilir.	Başlangıçta 90 günden uzun öngörülen faaliyet için yeni hat bakım istasyonu başvurusu yapılır.
90 günün aşılması	Normal geçici hat bakım yetkisi 90 gün ile sınırlıdır.	Mücbir sebep kapsamında değerlendirilen Öngörülemeyen veya Olağan Dışı Operasyonel Durumlar bulunması halinde 145.A.76(1) kapsamında istisnai onay başvurusu yapılır.
BKEK prosedürü	Geçici hat bakım faaliyetinin uygulanması ve kontrolü BKEK’te tanımlanır.	BKEK prosedürü bulunmaması halinde geçici hat bakım yetkisi kullanılmaz.
Personel	Bakım kapsamına uygun yeterli bakım personeli mevcut olur.	Personel ihtiyacının karşılanamadığı durumda bakım faaliyeti başlatılmaz veya uygun kaynak temin edilir.
Onaylayıcı personel	Bakım çıkışı için gerekli kategori ve tip yetkisine sahip onaylayıcı personel mevcut olur.	Uygun onaylayıcı personel bulunmadan bakım çıkışı düzenlenmez.
Alet ve ekipman	Bakım verilerinde belirtilen gerekli alet ve ekipman mevcut veya ihtiyaç halinde temin edilebilir olur.	Gerekli alet ve ekipman temin edilmeden ilgili bakım işlemi gerçekleştirilmez.
Malzeme ve komponentler	Gerekli malzeme ve komponentler uygun durumda ve erişilebilir olur.	Uygun malzeme veya komponent bulunmadan ilgili bakım işlemi tamamlanmaz.
Bakım verileri	Geçerli ve güncel bakım verilerine bakım tesisinden erişim sağlanır.	Geçerli bakım verisine erişim olmadan bakım işlemi gerçekleştirilmez.
Tesis ve çalışma ortamı	Çalışma ortamı gerçekleştirilecek bakım için uygun olur.	Uygun ortam sağlanana kadar ilgili bakım veya kontrol işlemi gerçekleştirilmez.

Değerlendirme Konusu	Normal Geçici Hat Bakım Kapsamında Aranılan Durum	Kapsam Dışına Çıkılması Halinde Uygulanacak İşlem
Bakım kayıtları	Gerçekleştirilen bakım ve ilgili bakım çıkışı kayıt altına alınır ve kuruluş kayıt sistemine dahil edilir.	Kayıt ve izlenebilirlik sağlanmadan bakım süreci tamamlanmış kabul edilmez.
Tekrarlı/sürekli kullanım	Geçici niteliğini koruyan ihtiyaçlar kapsamında kullanılır.	Aynı tesisteki ihtiyacın sürekli hale gelmesi halinde normal hat bakım istasyonu yetkilendirme süreci değerlendirilir.

Not: Tabloda belirtilen değerlendirme, kuruluşun BKEK’inde tanımlanan geçici hat bakım prosedürünün yerine geçmez; söz konusu prosedürün uygulanmasını destekleyen kontrol yöntemi olarak kullanılır.

2.2.5. Öngörülemeyen veya Olağan Dışı Operasyonel Durumlar ve Geçici Hat Bakım Şartlarından İstisna

Mücbir sebep kapsamında değerlendirilen Öngörülemeyen veya Olağan Dışı Operasyonel Durumlar nedeniyle;

- geçici hat bakım faaliyetinin 90 günü aşması,
- AMC 145.A.75(c)(1)’de tanımlanan geçici hat bakım şartlarından istisna talep edilmesi,

halinde kuruluş, SHT-145 145.A.76(1) kapsamında Genel Müdürlüğe istisnai onay ve yetki başvurusunda bulunur.

Bu kapsamda talep edilen bakım seviyesi BKEK 1.9’da tanımlanan bakım seviyesinin üzerinde olamaz.

Planlanan faaliyetin BKEK 1.9’da tanımlanan bakım seviyesini de aşması halinde talep, geçici hat bakım şartlarına ilişkin istisna olarak değil, ayrıca SHT-145 145.A.76(2) kapsamında değerlendirilir.

AMC 145.A.75(c)(4) kapsamında istisna verilmesinde;

- Mücbir sebep kapsamında değerlendirilen Öngörülemeyen veya Olağan Dışı Operasyonel Durumların bulunması,
- Genel Müdürlük tarafından gerçekleştirilen risk değerlendirmesinin kabul edilebilir seviyede olması,
- ilgili risklerin tam olarak yönetildiğinin gösterilmesi,
- faaliyeti kontrol eden uygun BKEK prosedürlerinin bulunması,

esas alınır.

2.2.6. Geçici Hat Bakım Yetkisinin Kullanım Esasları – Karar Tablosu

SİVİL HAVACILIK GENEL MÜDÜRLÜĞÜ UÇUŞA ELVERİŞLİLİK DAİRE BAŞKANLIĞI

Durum	Uygulanacak Süreç	Genel Müdürlük Ön Onayı	Açıklama
Geçici hat bakım ihtiyacının 90 güne kadar olması ve AMC 145.A.75(c) şartlarının karşılanması	AMC 145.A.75(c) kapsamında geçici hat bakım	Gerekmez	Faaliyet, BKEK'te tanımlanan geçici hat bakım prosedürü kapsamında yürütülür.
Bakım ihtiyacının başlangıçta 90 günden fazla süreceğinin öngörülmesi	Yeni hat bakım istasyonu başvurusu	Gerekir	İlgili tesisin BKEK 5.3 bölümünde listelenmesi amacıyla Genel Müdürlüğe başvuru yapılır.
Başlangıçta 90 günden kısa planlanan faaliyetin Öngörülemez veya Olağan Dışı Operasyonel Durumlar sebebiyle 90 günü aşması	SHT-145 145.A.76(1) kapsamında istisnai onay	Gerekir	90 günlük sürenin aşılmasından önce Genel Müdürlük onayı alınır.
AMC 145.A.75(c)'de tanımlanan geçici hat bakım şartlarından istisna talep edilmesi	SHT-145 145.A.76(1) kapsamında istisnai onay	Gerekir	Talep edilen bakım seviyesi BKEK 1.9'da tanımlanan bakım seviyesini aşmaz.
Planlanan bakımın BKEK 1.9'da tanımlanan bakım seviyesini aşması	SHT-145 145.A.76(2) kapsamında istisnai onay	Gerekir	Faaliyet normal geçici hat bakım yetkisi kapsamında değerlendirilmez.
Hat bakım konusunda yetkili kuruluşun bir defaya mahsus üs bakım gerçekleştirmesi	SHT-145 145.A.76(3) kapsamında istisnai onay	Gerekir	Bakım faaliyetine Genel Müdürlük tarafından istisnai onay verilmesinden sonra başlanır.
Kuruluşun yetkisinin bulunmadığı bir istasyonda bir defaya mahsus hat, üs veya komponent bakım gerçekleştirmesi	SHT-145 145.A.76(1)(a) kapsamında istisnai onay	Gerekir	Faaliyet, Genel Müdürlüğün değerlendirmesi ve onayı kapsamında gerçekleştirilir.
Kuruluşun yetki belgesinde bulunmayan bir hava aracı veya komponent üzerinde bir defaya mahsus bakım gerçekleştirmesi	SHT-145 145.A.76(4) kapsamında istisnai onay	Gerekir	Yetki belgesi kapsamı dışında gerçekleştirilecek faaliyete onay sonrasında başlanır.

Not: Geçici hat bakım yetkisi, sürekli veya düzenli bir hat bakım ihtiyacının karşılanması amacıyla kullanılmaz. Faaliyetin süreklilik kazanması halinde ilgili tesisin normal hat bakım istasyonu yetkilendirme süreci kapsamında değerlendirilmesi esastır.

2.3. SHT-145 145.A.76 Kapsamında Bakım Faaliyetlerine İlişkin İstisnai Onay ve Yetkiler

SHT-145 145.A.76, kuruluşun normal onay kapsamı veya BKEK’te tanımlanan bakım koşulları dışında kalan belirli ve istisnai durumların Genel Müdürlük tarafından değerlendirilmesine yönelik süreci düzenler.

Aşağıdaki durumlarda istisnai onay ve yetki başvurusu yapılır:

- kuruluşun yetkisinin bulunmadığı bir istasyonda bir defaya mahsus hat, üs veya komponent bakımı gerçekleştirilmesi,
- geçici hat bakım yetkisine ilişkin istisna talep edilmesi,
- BKEK 1.9’da tanımlanan bakım seviyesini aşacak şekilde hat veya üs bakım gerçekleştirilmesi,
- yalnızca hat bakım konusunda yetkili kuruluş tarafından bir defaya mahsus üs bakım gerçekleştirilmesi,
- kuruluşun yetki belgesinde bulunmayan bir hava aracı veya komponent üzerinde bir defaya mahsus hat veya üs bakım gerçekleştirilmesi,

İstisnai onay kapsamındaki bakım faaliyetine Genel Müdürlük tarafından onay verilmeden başlanmaz.

2.3.1. İstisnai Onay Başvurusunda Sunulacak Bilgi ve Belgeler

SHT-145 AMC1 145.A.76(1), (2), (3) ve (4) kapsamında yapılacak başvurularda, aşağıdaki bilgi ve belgeler Genel Müdürlüğe sunulması gerekir.

1. Alet ve ekipman ihtiyaç analizi ve temin planı

RD-02 SHT-145 Yetkisi – Alet ve Ekipman Yönetimi Rehberinin 2 nci bölümü dikkate alınarak hazırlanır. Gerekli alet ve ekipman, mevcudiyet durumu, temin yöntemi ve uygulanabilir olması halinde alternatif alet/ekipman değerlendirmesi gösterilir.

2. Personel ihtiyaç analizi ve temin planı

Bakımın kapsamı ve süresi dikkate alınarak ihtiyaç duyulan bakım personeli, onaylayıcı personel ve diğer ilgili personel belirlenmeli; yeterlilik, yetkilendirme, vardiya ve adam-saat planlaması gösterilir.

3. Bakım verisi ihtiyaç analizi ve temin planı

Gerçekleştirilecek bakım için gerekli geçerli ve güncel bakım verileri belirlenmeli; bu verilere erişim, temin ve revizyon kontrol yöntemi açıklanır.

4. Tesis ihtiyaç analizi ve temin planı

Bakımın gerçekleştirileceği tesisin planlanan bakım için uygunluğu; çalışma ortamı, hangar veya koruma ihtiyacı, erişim imkânları, çalışma ve depolama alanları dikkate alınarak değerlendirilir.

5. Risk değerlendirmesi ve risk azaltıcı faaliyetler

Planlanan faaliyetten kaynaklanabilecek tehlikeler belirlenmeli; personel, tesis, alet ve ekipman, bakım verisi, çalışma ortamı ve bakımın kapsamına ilişkin riskler değerlendirilerek gerekli risk azaltıcı faaliyetler ve bunlara ilişkin kanıtlar sunulur.

Not: İhtiyaç analizlerinde belirlenen eksiklikler ve geçici temin yöntemleri risk değerlendirmesine girdi oluşturur.

İhtiyaç analizleri ve risk değerlendirmesi, planlanan bakım faaliyetinin kapsamı ve karmaşıklığı ile uyumlu olur.

2.3.2. İstisnai Onay ile Normal Yetki Arasındaki Ayrım

145.A.76 kapsamında verilen istisnai onay, kuruluşun normal yetki kapsamını kalıcı olarak genişletmez.

Aşağıdaki durumlarda istisnai onay mekanizması yerine normal yetki veya hat bakım istasyonu değişikliği değerlendirilir:

- aynı tesiste bakım ihtiyacının tekrarlı hale gelmesi,
- ihtiyacın süreklilik göstermesi,
- faaliyetin kuruluşun normal operasyon modelinin bir parçası haline gelmesi,
- aynı bakım seviyesinin düzenli olarak gerçekleştirilmesinin planlanması,

Bu durumda ilgili faaliyet, kuruluşun normal yetki kapsamı ve BKEK yapısı içerisinde ele alınabilir.

3. SÜREKLİ KATEGORİ B2 PERSONELİ BULUNMAYAN HAT BAKIM İSTASYONU

SHT-145 145.A.30(g) kapsamında hava aracı hat bakımı gerçekleştiren bakım kuruluşunun, 145.A.35 ve SHT-66 gerekliliklerine uygun olarak vasıflandırılmış ve ilgili hava aracı tipinde uygulanabilir şekilde B1, B2, B2L, B3 ve L kategorilerinde yeterli sayıda onaylayıcı personele sahip olması gerekir.

Bununla birlikte, Kategori B2 onaylayıcı personelin her bir hat bakım istasyonunda sürekli olarak bulunması zorunlu değildir. Kuruluşun ilgili hat bakım istasyonunda gerçekleştirdiği planlı ve plansız bakım faaliyetlerinin B2 onaylayıcı personelin sürekli mevcudiyetini gerektirmediğinin gösterilmesi ve B2 onaylayıcı personel gerektiren arızaların nasıl yönetileceğinin BKEK’te tanımlanması gerekir.

3.1. İş Kapsamının Değerlendirilmesi

Kategori B2 onaylayıcı personelin sürekli bulunmadığı bir hat bakım istasyonunda, BKEK’te tanımlanan planlı ve plansız bakım iş kapsamı, istasyonda mevcut onaylayıcı personelin imtiyazları dikkate alınarak belirlenir.

İş kapsamı, istasyonda mevcut onaylayıcı personelin imtiyazlarıyla uyumlu olarak sınırlandırılır. B2 imtiyazı gerektiren görev ve arızaların yönetimi BKEK’te ayrıca tanımlanır.

Bu değerlendirmede;

- müşteri/işletici ile yapılan bakım sözleşmesinin kapsamı,
- planlı bakım görevleri,
- geçmiş arıza ve arıza giderme ihtiyaçları,
- hava aracı tipi ve operasyon sıklığı,
- B2 onaylayıcı personel gerektiren bakım faaliyetlerinin ortaya çıkma ihtiyacı,

dikkate alınabilir.

3.2. B2 Onaylayıcı Personel Gerektiren Arızaların Yönetimi

Kategori B2 onaylayıcı personelin sürekli bulunmadığı bir hat bakım istasyonunda B2 imtiyazı gerektiren bir bakım görevi veya arıza ortaya çıkması halinde, söz konusu bakımın ve bakım çıkışının uygun şekilde yetkilendirilmiş personel tarafından gerçekleştirilmesi sağlanır.

BKEK’te, bu tür durumlarda uygulanacak yöntem açıkça tanımlanır.

Uygulanabilecek yöntemler aşağıdakileri içerebilir:

- kuruluşun başka bir tesis veya hat bakım istasyonundan uygun şekilde yetkilendirilmiş B2 onaylayıcı personelin görevlendirilmesi,
- kuruluş tarafından yeterliliği değerlendirilmiş ve yetkilendirilmiş sözleşmeli B2 onaylayıcı personelin kullanılması,
- ilgili bakımın uygun yetkiye sahip başka bir bakım kuruluşu tarafından kendi yetkisi altında gerçekleştirilmesi ve bakım çıkışının bu kuruluş tarafından yapılması,

3.3. B2 Onaylayıcı Personele Erişilebilirlik

Kategori B2 onaylayıcı personelin sürekli olarak bulunmadığı hat bakım istasyonlarında, ihtiyaç halinde uygun B2 onaylayıcı personele erişimin bakım faaliyetini ve hava aracı operasyonunu gereksiz şekilde aksatmayacak şekilde planlanması tavsiye edilir.

Kuruluş, kullanılacak yöntemi; istasyonun iş yükü, uçuş programı, bakım sözleşmeleri, geçmiş arıza verileri ve B2 onaylayıcı personel gerektiren bakım faaliyetlerinin ortaya çıkma ihtiyacını dikkate alarak belirleyebilir.

Not: B2 onaylayıcı personelin erişilebilirliği için belirli bir azami seyahat süresi SHT-145 kapsamında tanımlanmamıştır.

3.4. BKEK Prosedürü

Kategori B2 onaylayıcı personelin sürekli bulunmadığı hat bakım istasyonları için BKEK’te asgari olarak;

- ilgili hat bakım istasyonunun iş kapsamı,
- istasyonda sürekli mevcut onaylayıcı personel kategorileri,
- B2 onaylayıcı personel gerektiren bakım görevlerinin ve arızaların nasıl tanımlanacağı,
- B2 onaylayıcı personelin hangi yöntemle temin edileceği,
- bakımın başka bir kuruluş tarafından gerçekleştirileceği durumlarda uygulanacak yöntem ve sorumluluklar,
- uygun B2 onaylayıcı personel mevcut olmadan bakım çıkışı düzenlenmesini önleyecek kontroller,

tanımlanır.

4. HAVA ARACI BAKIMININ UYGULANMASI VE BAKIM ÇIKIŞI

4.1. Sürekli Uçuşa Elverişlilik ve Bakım Sorumlulukları

SHT-CAM kapsamında hava aracının sürekli uçuşa elverişliliğine ilişkin sorumluluklar, operasyon türüne göre hava aracı sahibi, işletici ve uygulanabilir olması halinde sürekli uçuşa elverişlilik yönetim faaliyetlerini yürüten CAMO/CAO arasında belirlenir.

Bakımı uygulayan her kişi veya kuruluş, gerçekleştirdiği bakım işlemlerinden sorumludur.

Sürekli uçuşa elverişlilik sorumlulukları SHT-CAM'ın uygulanabilir Part-M, Part-ML ve Part-MD hükümlerinde ayrıntılı olarak açıklanmıştır. Hava aracı kategorisine ve operasyon türüne göre farklı hükümler bulunmaktadır.

SHT-145 kapsamında bakım kuruluşu, onay kapsamındaki bakım faaliyetlerinin SHT-145, uygulanabilir bakım verileri ve onaylı BKEK prosedürlerine uygun olarak gerçekleştirilmesinden sorumludur.

Bakım kuruluşu tarafından düzenlenen bakım çıkış sertifikası, sertifikada tanımlanan bakımın uygun şekilde gerçekleştirildiğini gösterir. Bakım çıkış sertifikasının düzenlenmesi tek başına hava aracının tüm sürekli uçuşa elverişlilik gerekliliklerini karşıladığı anlamına gelmez.

SHT-CAM kapsamında hava aracının sürekli uçuşa elverişliliği; uygulanabilir bakım programı, arıza ve hasarların yönetimi, uçuşa elverişlilik direktifleri, modifikasyon ve tamirler, bakım kayıtları ve diğer sürekli uçuşa elverişlilik görevlerinin birlikte yerine getirilmesiyle sağlanır.

4.2. Bakımın Uygulanması ve Sertifikalandırılması

SHT-145 145.A.48 kapsamında kuruluş, yalnızca gerekli tesis, alet ve ekipman, malzeme, bakım verisi ve personelin mevcut olduğu durumlarda onay kapsamındaki bakımı gerçekleştirir.

Kuruluş;

- bakım tamamlandıktan sonra hava aracı veya komponent üzerinde genel kontrol gerçekleştirir,
- kritik bakım işlemlerinde hata yakalama yöntemlerini uygular,
- bakım sırasında hata ve tekrarlı hata risklerini asgari seviyeye indirir,
- hasar, değişiklik, tamir ve arızaları uygulanabilir SHT-CAM gereklilikleri doğrultusunda değerlendirir,

SHT-145 145.A.50 kapsamında, işleticinin talep ettiği bakımın kuruluş tarafından onaylı prosedürlere ve uygulanabilir bakım verilerine uygun şekilde gerçekleştirildiği ve uçuş emniyetini tehlikeye attığı bilinen bir uygunsuzluk bulunmadığı doğrulandığında bakım çıkış sertifikası kuruluş adına yetkilendirilmiş onaylayıcı personel tarafından düzenlenir.

Herhangi bir bakımın tamamlanmasının ardından, uçuştan önce bakım çıkış sertifikası düzenlenir.

4.3. Bakım Çıkış Sertifikasının Sayısı ve Kapsamı

SHT-145 145.A.50, tamamlanan bakımın uçuştan önce bakım çıkışının yapılmasını esas alır.

Bakım kuruluşunun BKEK’te tanımlanan bakım çıkış sistemi;

- tek bir bakım görevi için ayrı bakım çıkışı,
- belirli bir görev grubu için bakım çıkışı veya
- bir bakım faaliyetinde talep edilen tüm bakımı kapsayan tek bakım çıkışı

şeklinde yapılandırılabilir.

Her bakım çıkış sertifikası kapsadığı bakım faaliyetini açıkça tanımlar. Tamamlanmamış bakım veya ilgili sınırlamalar bulunması halinde bunlar bakım çıkış sertifikasında belirtilir.

Bakım çıkış sertifikasını düzenleyen onaylayıcı personelin yetkilendirme kapsamı, sertifikanın kapsadığı bakım görevlerinin tamamını kapsar.

4.4. Uçuş Emniyetini Tehlikeye Atan Uygunsuzlukların Değerlendirilmesi

Bakım sırasında uçuş emniyetini tehlikeye atan bir uygunsuzluk tespit edildiğinde, söz konusu durum bakım çıkışı öncesinde değerlendirilir.

SHT-145 145.A.50(c) kapsamında bakım sırasında tespit edilen yeni arızalar veya tamamlanamayan bakım iş emirleri hava aracı işleticisine bildirilir.

İşletici tarafından talep edilen bakımın tamamının gerçekleştirilemediği durumlarda, 145.A.50(e) kapsamında yalnızca onaylanmış hava aracı sınırlamaları dahilinde bakım çıkış sertifikası düzenlenebilir ve tamamlanmayan bakım sertifikada açıkça belirtilir.

Bakım kuruluşunun, talep edilen bakım kapsamında normal olarak tespit edilmesi beklenmeyen gizli uygunsuzlukları araştırması veya bunlardan sorumlu olması beklenmez.

4.5. Onaylayıcı Personelin Yetkilendirilmesi

Bakım çıkış sertifikası, kuruluş adına bakım çıkışı düzenlemek üzere yetkilendirilmiş onaylayıcı personel tarafından düzenlenir.

Onaylayıcı personelin lisans, hava aracı tipi, kategori, yeterlilik ve kuruluş yetkilendirmesi, düzenleyeceği bakım çıkışının kapsamıyla uyumlu olur.

Bir bakım faaliyetinin farklı onaylayıcı personel kategorilerinin imtiyazlarını gerektirmesi halinde, bakım çıkış sistemi ilgili personelin yetkileri dikkate alınarak düzenlenir.

Örneğin mekanik ve aviyonik görevlerin birlikte bulunduğu bir bakım faaliyetinin tamamı için tek bakım çıkış sertifikası, yalnızca hem B1 hem de B2 kapsamındaki ilgili görevler için kuruluş tarafından yetkilendirilmiş onaylayıcı personel tarafından düzenlenebilir.

4.6. Talep Edilen Bakımın Tamamlandığının Doğrulanması

Onaylayıcı personel, bakım çıkış sertifikasını düzenlemeden önce sertifikanın kapsadığı bakım görevlerinin tamamlandığını ve gerekli imzaların, kontrollerin ve kayıtların uygun şekilde gerçekleştirildiğini doğrular.

Bu doğrulama, onaylayıcı personelin her bakım görevini bizzat gerçekleştirmesi anlamına gelmez.

Onaylayıcı personel;

- bakım görevlerinin uygun yetkili personele tahsis edildiğini,
- gerekli kontrollerin tamamlandığını,
- bakım kayıtlarının uygun şekilde oluşturulduğunu,
- tamamlanmamış bakım ve yeni tespit edilen arızaların tanımlandığını ve
- bakım çıkışını engelleyen bilinen bir uygunsuzluk bulunmadığını

doğrular.

4.7. Kompleks Motorlu Hava Araçlarının Üs Bakımında Destek Personelinin Görev ve Sorumlulukları

Kategori B1 ve B2 destek personeli, üs bakım sırasında kendi yetkilendirme kapsamındaki bakım görevlerinin ve kontrollerin gerekli standartlara uygun şekilde gerçekleştirildiğini doğrular.

Kategori C onaylayıcı personel, bakım çıkış sertifikasını düzenlemeden önce ilgili B1 ve B2 destek personeli tarafından gerekli doğrulamaların tamamlandığından ve müşteri tarafından talep edilen bakımın bakım paketi kapsamında uygun şekilde ele alındığından emin olur.

4.8. Bakım Görevlerinin İmzalanması (Sign-off)

SHT-145 kapsamında imzalama (sign-off), yetkili personelin bir bakım görevinin veya görev grubunun uygun şekilde gerçekleştirildiğini kayıt altına almasını ifade eder.

İmzalama işlemi, bakım çıkış sertifikasının düzenlenmesinden farklıdır.

Bakım görevleri tamamlandıktan sonra yetkili personel tarafından imzalanır. Gözetim altında çalışan personelin gerçekleştirdiği bakım görevleri, yetkili personel tarafından kontrol edilerek imzalanır.

Yetkili personelin imzalama yetkisi, kuruluş tarafından verilen yetkilendirme kapsamıyla sınırlıdır.

5. HAT BAKIMDA BAKIM ÇIKIŞ SERTİFİKASI UYGULAMALARI

5.1. Kapsam ve Genel Esaslar

Hat bakım kapsamında gerçekleştirilen bakım faaliyetlerinin bakım çıkışı SHT-145 145.A.50 ve kuruluşun onaylı BKEK prosedürlerine uygun olarak gerçekleştirilir.

Bakım çıkış sertifikası, gerçekleştirilen bakımın kapsamını açıkça tanımlar ve yalnızca sertifikanın kapsadığı bakım görevleri için uygun şekilde yetkilendirilmiş onaylayıcı personel tarafından düzenlenir.

SHT-CAM M.A.306'nın uygulanabilir olduğu operasyonlarda kullanılan hava aracı teknik kayıt sistemi, uygulanabilir olduğu şekilde güncel bakım çıkış sertifikasını, hava aracının bakım durumunu ve ertelenmiş arızaları içerir.

5.2. İş Emri ve Hava Aracı Teknik Kayıt Sistemi

Hat bakım iş emri, müşteri işletici ve kullanılan hava aracı teknik kayıt sistemine bağlı olarak;

- tek bir bakım görevini kapsayan ayrı iş emirleri,
- teknik kayıt sisteminde yer alan arıza veya bakım kayıtları,
- belirli bir bakım görevleri grubunu kapsayan tek bir iş emri,
- bunların bir kombinasyonu,

şeklinde düzenlenebilir.

Bakım kuruluşu, talep edilen bakımın kapsamının bakım çıkış sertifikasıyla açık ve izlenebilir şekilde ilişkilendirilmesini sağlar.

5.3. Hat Bakımda Bakım Çıkış Sistemi

Hat bakımda tekli veya çoklu bakım çıkış sistemi kullanılabilir.

Her durumda;

- bakım çıkışının kapsadığı bakım açıkça tanımlanır,
- onaylayıcı personel yalnızca yetkilendirildiği kapsam için bakım çıkışı düzenler,
- tamamlanmamış bakım ve ilgili sınırlamalar kayıt altına alınır,
- bakım çıkışı uçuştan önce tamamlanır,

5.4. Çoklu Bakım Çıkışı Yaklaşımı

Bu durum, bir bakım faaliyetinin birden fazla iş emrinden oluşması ve her bir iş emri için ayrı bir bakım çıkış sertifikası düzenlenmesi sonucunda söz konusu bakım faaliyetiyle ilişkili birden fazla bakım çıkışı oluşması halinde uygulanır.

Bu durumda, uygulanabilir olduğu şekilde uygun şekilde yetkilendirilmiş B1 veya B2 onaylayıcı personel ilgili bakım çıkış sertifikasını düzenler.

SHT-145 145.A.50 gerekliliklerinin karşılanması kaydıyla kuruluş, BKEK'inde tekli veya çoklu bakım çıkışı yaklaşımı tanımlayabilir.

Örnek - Bakım Faaliyeti 1

İş emri	İş	Bakım çıkışı
İş Emri 1	Haftalık kontrol	B1 olarak yetkilendirilmiş onaylayıcı personel tarafından CRS 1
İş Emri 2	Sol motor IDG değişimi	B1 olarak yetkilendirilmiş onaylayıcı personel tarafından CRS 2
İş Emri 3	Otopilot 1 arıza tespiti	B2 olarak yetkilendirilmiş onaylayıcı personel tarafından CRS 3
İş Emri 4	ATL Item 1 - Sert iniş	B1 olarak yetkilendirilmiş onaylayıcı personel tarafından CRS 4

Not: Bu bakım faaliyetinde 4 farklı bakım çıkış sertifikası düzenlenmiştir.

Alternatif Örnek - Bakım Faaliyeti 2

İş emri	İş	Bakım çıkışı
İş Emri 1	Haftalık kontrol; Sol motor IDG değişimi; ATL Item 1 - Sert iniş	B1 olarak yetkilendirilmiş onaylayıcı personel tarafından CRS 1
İş Emri 2	Otopilot 1 arıza tespiti	B2 olarak yetkilendirilmiş onaylayıcı personel tarafından CRS 2

Not: Bu bakım faaliyetinde iki ayrı bakım çıkış sertifikası düzenlenmiştir. İlgili bakım görevlerinin tamamı için hem B1 hem de B2 kapsamlarında uygun şekilde yetkilendirilmiş tek bir onaylayıcı personelin bulunması halinde, söz konusu görevler tek bir bakım çıkış sertifikası kapsamında da sertifikalandırılabilir.

5.5. Tekli Bakım Çıkışı Yaklaşımı

Bu durum, bir bakım faaliyetinde talep edilen tüm bakımı kapsayan tek bir bakım çıkış sertifikasının düzenlendiği durumda uygulanır. Bakım faaliyeti hem mekanik hem de aviyonik görevler içeriyorsa, tek bakım çıkış sertifikasını yalnızca hem B1 hem de B2 kapsamındaki ilgili bakım görevleri için yetkilendirilmiş onaylayıcı personel tarafından düzenlenir.

Örnek - Bakım Faaliyeti 1

SİVİL HAVACILIK GENEL MÜDÜRLÜĞÜ UÇUŞA ELVERİŞLİLİK DAİRE BAŞKANLIĞI

İş emri	İş	Bakım çıkışı
İş Emri 1	Haftalık kontrol; Sol motor IDG değişimi; Otopilot 1 arıza tespiti; ATL Item 1 - Sert iniş	hem B1 hem de B2 kapsamındaki ilgili bakım görevleri için yetkilendirilmiş onaylayıcı personel tarafından tek CRS

Not: Bu bakım faaliyetinde tek bir bakım çıkış sertifikası düzenlenmiştir.

Alternatif Örnek - Bakım Faaliyeti 2

İş emri	İş	Bakım çıkışı
İş Emri 1	Mekanik ve aviyonik görevler içeren işlem çizelgesindeki A check Bakım görevlerinin gerçekleştirilmesi	hem B1 hem de B2 kapsamındaki ilgili bakım görevleri için yetkilendirilmiş onaylayıcı personel tarafından tek CRS

Not: Bu bakım faaliyetinde tek bir bakım çıkış sertifikası düzenlenmiştir.

5.5.1. Tek İş Emri Kapsamında Ayrı B1 ve B2 Bakım Çıkışı

Bakım faaliyetinin hem B1 hem B2 kapsamındaki görevleri içermesi ve bu görevlerin tamamı için yetkilendirilmiş tek bir onaylayıcı personelin bulunmaması halinde;

- B1 kapsamındaki görevlerin bakım çıkışı uygun B1 onaylayıcı personel tarafından,
- B2 kapsamındaki görevlerin bakım çıkışı uygun B2 onaylayıcı personel tarafından,

ayrı olarak düzenlenebilir.

Her iki bakım çıkışı, ilgili bakım faaliyetleriyle açık şekilde ilişkilendirilir.

Örnek - Bakım Faaliyeti 1

İş emri	İş	Bakım çıkışı
---------	----	--------------

SİVİL HAVACILIK GENEL MÜDÜRLÜĞÜ UÇUŞA ELVERİŞLİLİK DAİRE BAŞKANLIĞI

İş Emri 1	Haftalık kontrol; Sol motor IDG değişimi; Otopilot 1 arıza tespiti; ATL Item 1 - Sert iniş	Mekanik görevler için B1 olarak yetkilendirilmiş onaylayıcı personel tarafından bir CRS VE aviyonik görevler için B2 olarak yetkilendirilmiş onaylayıcı personel tarafından bir CRS
-----------	--	---

Alternatif Örnek - Bakım Faaliyeti 2

İş emri	İş	Bakım çıkışı
İş Emri 1	Mekanik ve aviyonik görevler içeren işlem çizelgesindeki A kontrol Bakım görevlerinin gerçekleştirilmesi	Mekanik görevler için B1 olarak yetkilendirilmiş onaylayıcı personel tarafından bir CRS VE aviyonik görevler için B2 olarak yetkilendirilmiş onaylayıcı personel tarafından bir CRS

Yukarıdaki bakım çıkış sertifikaları düzenlendikten sonra bakım faaliyetinin kayıt defterine kaydedilmesi herhangi bir B1 veya B2 olarak yetkilendirilmiş onaylayıcı personel tarafından yapılabilir.

5.6. SHT-145 Ek-4 Kapsamındaki Özel Durumlar

SHT-145 145.A.30(j)(1) ve (2) kapsamında yetkilendirilen personelin bakım çıkış imtiyazları, SHT-145 Ek-4 hükümleri ile personelin ulusal lisansı veya onaylayıcı personel yetkisinde tanımlanan çalışma kapsamını aşamaz.

SHT-145 Ek-4 kapsamında ulusal lisanslandırma sistemlerine göre yeterli kabul edilen onaylayıcı personel için, ulusal lisanslandırma sisteminin tam bakım çıkış yetkileri içermediği durumlarda ilave sınırlamalar uygulanabilir.

Örnek

Örneğin ulusal lisanslandırma mevzuatı B2 kategori onaylayıcı personelin (veya eşdeğerinin) bakım çıkış sertifikası düzenlemesine izin vermiyorsa bu durum geçerlidir. Böyle hallerde B2 onaylayıcı personel tarafından düzenlenecek bakım çıkış sertifikası, B2 imzalama yetkisine sahip personelin "imzalaması" ile değiştirilir ve nihai hava aracı bakım çıkış sertifikası, ulusal lisanslandırma sistemi tarafından verilen yetkiler doğrultusunda B1 onaylayıcı personel tarafından düzenlenir.

6. HAT BAKIM İSTASYONU İÇİN ASGARİ KURULUM

6.1. Kapsam ve Uygulanabilirlik

Hat bakım istasyonunun tesis, alet ve ekipman, malzeme, bakım verisi ve diğer kaynakları, ilgili istasyonda gerçekleştirilecek bakım faaliyetlerinin kapsamı ve karmaşıklığına uygun olarak belirlenir.

Kuruluş, hat bakım istasyonunda gerçekleştirilecek bakım faaliyetleri için gerekli tesislerin, alet ve ekipmanın, malzemenin, bakım verilerinin ve personelin uygun şekilde mevcut veya ihtiyaç duyulduğunda temin edilebilir olduğunu gösterir.

- kontrol listesinde belirtilen örneklerin tamamının bulunması tek başına SHT-145'e uygunluğun gösterildiği anlamına gelmez.
- belirli bir alet, ekipman veya imkânın istasyonda sürekli bulunmaması, söz konusu unsurun ihtiyaç duyulduğunda uygun şekilde temin edilebildiğinin gösterilmesi halinde tek başına uygunsuzluk oluşturmaz.
- alet ve ekipman ihtiyacı, ilgili bakım verileri ve istasyonun onaylı iş kapsamı esas alınarak belirlenir.
- tesis ve çalışma ortamı, gerçekleştirilecek bakım faaliyetinin gerekli standartlarda yapılmasına olanak sağlar.
- personel, bakım verileri, üretim planlama ve bakım çıkışı dahil olmak üzere diğer SHT-145 gereklilikleri ayrıca uygulanır.

SHT-145 145.A.25 kapsamında hat bakımındaki çalışma ortamı, ilgili bakım veya kontrol işleminin uygun şekilde gerçekleştirilmesine imkân sağlar. Çalışma ortamının sıcaklık, nem, yağış, rüzgâr, ışık, toz veya diğer çevresel koşullar açısından kabul edilemez seviyeye gelmesi halinde ilgili bakım veya kontrol faaliyeti uygun koşullar yeniden sağlanana kadar durdurulur.

Hat bakım için hangar zorunlu değildir. Bununla birlikte küçük çaplı planlı bakım veya uzun süreli arıza giderme faaliyetleri için olumsuz hava koşullarında kullanılabilecek uygun bir hangara erişimin bulunması tavsiye edilir.

6.2. Hat Bakım İstasyonu Asgari Kurulum Kontrol Listesi

6.2.1. Tesisler ve Çalışma Alanları

Hat bakım istasyonunda, planlanan iş kapsamına uygun tesis ve çalışma ortamı sağlanır.

Aşağıdaki imkânlar, tesis değerlendirmesinde dikkate alınır:

1. Ofis ve çalışma alanları:

- bakım personelinin bakım verilerini inceleyebileceği ve bakım kayıtlarını tamamlayabileceği uygun çalışma alanı,
- elektronik bakım verilerine ve kuruluş sistemlerine erişim için gerekli bilgisayar ve çevre birimleri,
- bakım faaliyetlerini destekleyen uygun aydınlatma,
- personelin apron ve bakım alanlarına ulaşımı için gerekli ulaşım imkânları,

2. Hat bakım istasyonu iletişim imkânları:

- kurumsal e-posta erişimi,
- telefon ve gerektiğinde mobil iletişim veya telsiz imkânları,
- gerekli dokümanların elektronik olarak aktarılmasına yönelik imkânlar,
- uygulanabilir olması halinde hava aracı iletişim frekanslarına erişim,
- müşteri işletici MCC/Ana Üs irtibat bilgilerine erişim,
- uygulanabilir olması halinde müşteri işletici uçuş ve bakım planlama sistemlerine erişim,

3. Depo ve takımhane tesisleri:

- komponent, malzeme, alet ve ekipman için uygun depolama alanları,
- faal ve gayri faal komponentlerin uygun şekilde ayrılmasını sağlayan düzenlemeler,
- alet ve ekipmanın muhafazası, kontrolü ve kullanıma verilmesine uygun takımhane veya depolama alanı.

4. İhtiyaç halinde hangara erişim:

- bakım faaliyetinin veya çevresel koşulların gerektirdiği durumlarda kullanılabilecek uygun hangar veya korunaklı çalışma alanına erişim,
- harici bir sağlayıcının kullanılması halinde erişim ve kullanım şartlarını gösteren sözleşme, anlaşma veya eşdeğer belgelenmiş düzenleme,

6.2.2. Genel Alet ve Ekipman

Kuruluş, onay kapsamındaki bakım faaliyetleri için uygulanabilir bakım verilerinde belirtilen gerekli alet ve ekipmanın ihtiyaç duyulduğunda temin edilebilir olduğunu gösterir. Sürekli bulundurulmayan ve seyrek kullanılan alet ve ekipmanın temin yöntemi BKEK ve ilgili kuruluş prosedürleri kapsamında tanımlanır.

Alet ve ekipman ihtiyacının değerlendirilmesinde RD-02 SHT-145 Yetkisi – Alet ve Ekipman Yönetimi Rehberinde açıklanan yöntemlerden yararlanılır.

Hat bakım faaliyetinin kapsamına bağlı olarak aşağıdaki genel alet ve ekipmanlara ihtiyaç duyulabilir:

- Lastik basınç ölçüm manometresi (Tire Pressure Gauge / Manometer)
- Uygun basınç regülatörü ile azot servis ekipmanı (Nitrogen Servicing Equipment with Suitable Pressure Regulator)
- Tekerlek ve fren ünitesi taşıma ekipmanı (Wheel and Brake Handling Equipment)
- İnterfon kulaklığı ve gerekli bağlantı ekipmanı (Interphone Headset and Connection Equipment)
- Genel alet ve ekipman kutusu (General Tool Box)
- Taşınabilir aydınlatma ekipmanı (Portable Lighting Equipment)
- Uygun dijital multimetre/test cihazı (Digital Multimeter/Test Equipment)
- Gres tabancası (Grease Gun)

- Yakıt suyu alma aparatı ve uygun toplama kabı (Fuel Drainage Tool and Suitable Collection/Disposal Container)
- ESD koruma ekipmanı (ESD Protection Equipment / Antistatic ESD Wristband)
- Yüksek dayanımlı geçici tamir bandı (High Speed Tape)
- Devre kesici emniyet klipsleri (Circuit Breaker Collars)
- Emniyet teli (Lock Wire – Various Dimensions)
- Gövde, kanat ve kuyruk bölgelerine erişim sağlayan platform, merdiven ve erişim ekipmanı (Platforms, Stairs and Ladders for Fuselage/Wings/Tail). Sık gerçekleştirilen bakım faaliyetlerini kolaylaştırmak amacıyla uzatılabilir platforma sahip sepetli araç kullanılması tavsiye edilir (A cherry picker with an extendable platform is recommended for frequently performed maintenance activities, e.g. engine oil servicing).

Bu liste asgari ve sınırlayıcı bir alet/ekipman listesi olarak kullanılmaz. Nihai ihtiyaç, uygulanabilir bakım verileri ve istasyonun iş kapsamı esas alınarak belirlenir.

6.2.3. Hava Aracı Tipine Özgü Alet ve Ekipman

Her hava aracı tipi için gerekli alet ve ekipman, ilgili bakım verileri ve hat bakım istasyonunun iş kapsamı esas alınarak belirlenir.

Alet ve ekipmanın kuruluş bünyesinde sürekli bulunmadığı durumlarda, ihtiyaç duyulduğunda temin edilebilirliği belgelenmiş bir düzenleme ile gösterilebilir. Yalnızca gelecekte temin edileceğine ilişkin genel bir beyan, alet ve ekipmanın temin edilebilirliğinin gösterilmesi için yeterli kabul edilmez

İş kapsamına bağlı olarak aşağıdaki hava aracına özgü alet ve ekipmanlara ihtiyaç duyulabilir:

- Lastik şişirme adaptörü (Tire Inflation Adaptor – Specific A/C Tyre)
- Tork anahtarı ve adaptör setleri (Torque Wrench/Adaptor Sets – Wheels Replacement)
- Burun/ana iniş takımı aks krikosu (Nose/Main Landing Gear Axle Jack to Lift A/C – Wheels Replacement)
- Motor/IDG yağ servis pompası veya servis arabası (Engine/IDG Oil Servicing Pump or Cart)
- Hidrolik yağ servis pompası (Hydraulic Oil Servicing Pump – If not by design installed on board)
- Amortisör servis adaptörü (hava/yağ) (Shock Absorber Servicing Adapter – Air/Oil)
- Ters itki sistemi devre dışı bırakma pimi/cihazı (Thrust Reverser Deactivation Pin/Device – If not Operator provided or Installed On-board or On-board as Fly-Kit)
- Starter valfi manuel kumanda aleti (Starter Valve Manual Operation Tool – If not Operator provided or Installed On-board or On-board as Fly-Kit)
- Pitot/Statik/TAT/AOA koruyucu kapakları (Pitot / Static / TAT / AOA Covers – If not Operator provided or On-board as Fly-Kit)
- İniş takımı emniyet pimleri (Landing Gear Lockpins – If not Operator provided or On-board)

- Yönlendirme sistemi devre dışı bırakma baypas pimi (Steering Deactivation By-pass Pin – If not Operator provided)

6.2.4. Malzeme, Sarf Malzemesi ve Komponentler

Hat bakım istasyonunda kullanılacak komponent, standart parça ve malzemeler SHT-145 145.A.42 gerekliliklerine uygun olarak kabul edilir, muhafaza edilir ve kullanılır.

İstasyonda sürekli bulundurulacak stok seviyesi; iş kapsamı, müşteri sözleşmeleri, operasyonel ihtiyaç ve temin imkânları dikkate alınarak kuruluş tarafından belirlenir.

Operasyonel ihtiyaca bağlı olarak aşağıdaki malzeme, sarf malzemesi ve komponentlerin istasyonda veya erişilebilir bir stok sisteminde bulunması değerlendirilebilir:

- Lastikler (Wheels)
- Fren üniteleri (Brakes)
- Motor/IDG yağı (Engine / IDG Oil)
- Hidrolik yağ (Hydraulic Oil)
- Motor yağ/yakıt filtre kiti (Engine Oil/Fuel Filter Kit)
- Oksijen tüpleri (uçuş ekibi / taşınabilir) (Oxygen Cylinders – Crew / Portable)
- Lamba kiti (harici / dahili) (Lamps Kit – External / Internal)
- Operasyonel açıdan kritik komponentler (NO-GO Components, if applicable)
- Geçici tamirlerde kullanılan sızdırmazlık ve dolgu malzemeleri (Sealants/Fillers for Temporary Repairs)

Bu malzeme, sarf malzemesi ve komponentlerin müşteri işletici tarafından sağlanması halinde sorumluluk, temin, kabul, depolama ve kullanım yöntemleri ilgili sözleşme ve kuruluş prosedürlerinde açık şekilde tanımlanır.